

Medicinski fakultet
Sveučilište u Mostaru
Studij dentalne medicine
Katedra za bolesti glave i vrata
Predmet: Otorinolaringologija
Voditelj predmeta: Doc. dr. sc. Boris Jelavić, dr. med., otorinolaringolog

Izvedbeni plan nastave za predmet OTORINOLARINGOLOGIJA za ak. god. 2019. / 2020.

Sadržaj:

A. Struktura predmeta	str. 1
B. Opće napomene o predmetu i organizaciji nastave	str. 1
C. Nastavne teme, satnica, ispitna pitanja, literatura, ispitni rokovi	str. 2
D. Opće napomene o polaganju ispita i načinu ocjenjivanja, svi ispitni rokovi	str. 8
E. Nastavnici u predmetu Otorinolaringologija	str. 8

A. STRUKTURA PREDMETA

Ukupan broj nastavnih sati: 45 sati (25 predavanja + 5 seminara + 15 vježbi):

ECTS bodovi: 3.

B. OPĆE NAPOMENE O PREDMETU I ORGANIZACIJI NASTAVE

Ciljevi:

- Omogućiti studentu da usvoji znanja o uzrocima, kliničkoj slici, dijagnostici i liječenju patoloških stanja uha, nosa i paranazalnih sinusa, ždrijela, jednjaka, grkljana, dušnika, štitne i doštitne žlijezde, velikih žlijezda slinovnica i drugih dijelova lica i vrata koji su u području djelovanja otorinolaringologa.
- Omogućiti studentu da usvoji vještine za postavljanje dijagnoze i pružanje prve pomoći/rješavanje otorinolaringoloških problema.
- Omogućiti studentu da stekne pozitivne stavove koji su važni za njegovu komunikaciju s bolesnicima, kolegama i suradnicima u rješavanju medicinskih problema.

Specifične kompetencije:

Znat će osnove kirurške anatomije organa i regija glave vrata koji su u domeni otorinolaringologa te moći svoje znanje upotrijebiti za razumijevanje otorinolaringoloških kirurških postupaka.

Znat će upotrijebiti osnove kliničke fiziologije, embriologije i histologije za objašnjenje patoloških stanja organa glave i vrata koji su u domeni otorinolaringologa.

Moći će obavljati osnovnu dijagnostiku i pružati prvu pomoć kod bolesti iz područja otorinolaringologije.

Moći će rabiti osnovne specifične instrumente i pomagala za osnovne dijagnostičke postupke kako bi utvrdio stanje organa glave i vrata kojima se bavi otorinolaringologija.

Na osnovi gore stečenih znanja i vještina moći će provoditi prenošenje znanja o prevenciji i pružanju prve pomoći kod bolesti iz područja otorinolaringologije.

Moći će samostalno dijagnosticirati i pružati prvu pomoć u žurnim stanjima u proučavanim organima glave i vrata, a posebno bolesti i ozljeda u području križanja dišnog i probavnog puta.

Ishodi učenja će se vrijednovati tijekom nastave provjerom praktičnih vještina usvojenih na vježbama (praktični rad na stacionarnom odjelu i poliklinici), raspravama na seminarima, te na završnom ispitu (usmeni).

C. NASTAVNE TEME, SATNICA, ISPITNA PITANJA, LITERATURA, ISPITNI ROKOVI OTORINOLARINGOLOGIJA

NASTAVNE TEME

ORL - Predavanja

1.	ML_Uvod u ORL i kirurgiju glave i vrata. Kratak pregled anatomije uha.	1 šk. sat
2.	Fiziologija sluha. Ispitivanje sluha.	1 sat
3.	Oštećenje sluha. Tinnitus	1 sat
4.	Fiziologija vestibularnog osjetila. Ispitivanje ravnoteže. Vestibularni poremećaji.	1 sat
5.	enierova bolest. Vestibularni neuronitis. Barotrauma uha.	1 sat
6.	Upale vanjskogA uha. Upale srednjega uha. Upale unutarnjega uha.	1 sat
7.	Komplikacije upala uha. Tumori uha i temporalne kosti.	1 sat
8.	Kirurško liječenje bolesti uha. Kohlearni inplanti.	1 sat
9.	BJ_ Nos i paranazalni sinusi: kratko embriologija, anatomija, fiziologija. Deformacije nosne piramide i septuma. Septoplastika, rinoplastika.	1 sat
10.	Fizikalne pretrage nosa i PNS. Radiološke pretrage nosa i PNS. Tvorbe kože nosa; kirurško liječenje. Tumori nosne šupljine, PNS i nazofarinksa.	1 sat
11.	Ozljede nosa. Strano tijelo u nosu. Upale kože nosa.	1 sat
12.	Epistaksa. Infekcijski rinitisi. Neinfekcijski rinitisi.	1 sat
13.	Akutni rinosinuitisi. Kronični rinosinuitisi. Nosni polipi. Antrohoanalni polip.	1 sat
14.	Kratak pregled anatomije ždrijela. Tonzilarni problem. Adenoidne vegetacije.	1 sat
15.	Adenotomija, tonzilektomija: indikacije i temeljni principi operacije.	1 sat
16.	Akutne i kronične upale ždrijela. Laringofaringealni refluks	1 sat
17.	Dobročudni i zloćudni tumori ždrijela.	1 sat
18.	BK_Bolesti velikih žlijezda slinovnica (sijaloadenitis, sijalolitijaza, neoplazme). Kirurško liječenje.	1 sat
19.	Kratak pregled anatomije grkljana i hipofarinksa. Križanje dišnog i probavnog puta. Akutne i kronične upale i grkljana	1 sat
20.	Benigne tvorbe glasiljki. Paraliza glasiljki. Ozljede i stenozе grkljana. Dobročudni tumori grkljana.	1 sat
21.	Inspiracijski stridor: diferencijalna dijagnoza, liječenje. Konikotomija, traheotomija.	1 sat
22.	Zloćudni tumori grkljana i hipofarinksa. Kirurgija tumora grkljana i hipofarinksa.	1 sat
23.	Govorna rehabilitacija u laringektomiranih. Disekcije vrata.	1 sat
24.	Čvor na vratu. Ciste vrata. Limfomi glave i vrata. Hemangiomi glave i vrata. Metastatski tumori vrata nepoznate primarne lokalizacije.	1 sat
25.	Kirurško liječenje štītne žlijezde. Kirurško liječenje doštītne žlijezde.	1 sat
	Ukupno 25 sati predavanja po studentu/skupini	

ORL - Seminari

1.	S1 - 1. EP3OS-Europske smjernice za liječenje rinosinuitisa u primarnoj praksi (<u>European Position Paper on Rhinosinusitis and Nasal Polyps Group. EPOS Primary Care Guidelines: European Position Paper on the Primary Care Diagnosis and Management of Rhinosinusitis and Nasal Polyps 2007 - a summary</u>). 2. ARIA smjernice (Allergic Rhinitis and its Impact on Asthma (ARIA) guidelines).	1 šk. sat
2.	S2 - Smjernice ISKRA za grlobolju.	1 sat
3.	S3 - Kirurške regije i podregije vrata (prema <i>Memorial Sloan-Kettering Cancer Center</i>)	1 sat
4.	S4 - Strano tijelo u jednjaku, grkljanu, dušniku, bronhu.	1 sat
5.	S5 - Estetske operacije u ORL: aurikuloplastika, ritidoplastika, blefaroplastika. Kirurško liječenje hrkanja.	1 sat
Ukupno 5 sati seminara po studentu/skupini		

ORL - Vježbe

1.	V1 - Radno mjesto za ORL pregled. Uporaba čeonog ogledala. Instrumentarij za pregled glave i vrata	1 šk. sat
2.	V2 - Anamneza u otologiji. Otoskopija. Toaleta uha.	1
3.	V3 - Anamneza u rinologiji. Prednja rinoskopija.	1
4.	V4 - Postrinoskopija. Epistaksa: instrumenti i materijal za prednju i stražnju tamponadu nosa.	1
5.	V5 - Anamneza u orofaringologiji. Orofaringoskopija. Palpacija vrata.	1
6.	V6 - Anamneza u laringologiji. Indirektna laringoskopija.	1
7.	V7 - Akumetrija. Slušna pomagala. Upoznavanje s pravima nagluhih osoba u postupku nabave i održavanja slušnih pomagala.	1
8.	V8 - Kabinet za sluh. Tonska audiometrija. Timpanometrija. Rana detekcija gluhoće	2
9.	V9 - Kabinet za ravnotežu. Vestibulometrija (kalorički pokus, rotacijski pokus).	2
10.	V10 - Otomikroskopija. Kabinet za endoskopiju u ORL. Rigidni i fleksibilni endoskopi za glavu i vrat.	2
11.	V11 - Trahealna kanila: vrste, toaleta, postavljanje. Skrb bolesnika s traheostomom.	2
12.	V12 - UZV, RTG, CT, MR u ORL području. Predstavljanje fizioloških i patoloških snimki.	1
13.	V13 - Osobitosti ORL operacijske dvorane. Oprema za mikrolaringoskopiju, rigidnu ezofagoskopiju i traheobronhoskopiju. Rad u operacijskoj dvorani.	1
14.	V14 - Rad u stacionarnom dijelu Odjela i u ORL previjalištu. (2 šk. sata)	2
Ukupno 15 sati vježbi po studentu/skupini		

IZVEDBENI PLAN – SATNICA: ORL, ak. god. 2019. / 2020.

(P -25 sati, S - 5 sati, V - 15 sati, ukupno 45 šk. sati po studentu/skupini)

Dan	Vrijeme	Oblik nastave (broj sati)	Sadržaj nastavne jedinice	Nastavnik
Utorak 12. 11. 2019.	8.15 – 12.00	Predavanje (x5)	P1 - Uvod u ORL i kirurgiju glave i vrata. Kratak pregled anatomije uha.. P2 - Fiziologija sluha. Ispitivanje sluha. P3 - Oštećenje sluha. Tinnitus. P4 - Fiziologija vestibularnog osjetila. Ispitivanje ravnoteže. Vestibularni poremećaji. P5 - Menierova bolest. Vestibularni neuronitis. Barotrauma uha.	Doc. dr. sc. M. Leventić (Predavaonica na 8. katu u zgradi SKB)
	12.30 – 14.45	Vježbe (x3) Skupine: 1-3	V1 - Radno mjesto za ORL pregled. Uporaba čeonog ogledala. Instrumentarij za pregled glave i vrata. V2 - Anamneza u otologiji. Otoskopija. Toaleta uha. V7 - Akumetrija. Slušna pomagala. Upoznavanje s pravima naglušnih osoba u postupku nabave i održavanja slušnih pomagala.	Skupina 1-Doc. dr. sc. M. Leventić Skupina 2-Doc. dr. sc. B. Jelavić Skupina 3-Dr. T. Sušac
Srijeda 13. 11. 2019.	8.15 – 12.00	Predavanje (x5)	P6 - Upale vanjskoga uha. Upale srednjega uha. Upale unutarnjega uha.. P7 - Komplikacije upala uha. Tumori uha i temporalne kosti.. P8 - Kirurško liječenje bolesti uha. Kohlearni implantati. P19 – Kratak pregled anatomije grkljana i hipofarinksa. Križanje dišnog i probavnog puta. Akutne i kronične upale i grkljana. P20 - Benigne tvorbe glasiljki. Paraliza glasiljki. Ozljede i stenoze grkljana. Dobročudni tumori grkljana.	Doc. dr. sc. M. Leventić
	12.30 – 14.45	Vježbe (x3) Skupine: 1-3	V8 - Kabinet za sluh. Tonska audiometrija. Timpanometrija. Rana detekcija gluhoće. V9 - Kabinet za ravnotežu. Vestibulometrija (kalorički pokus, rotacijski pokus).. V10 - Otomikroskopija. Kabinet za endoskopiju u ORL. Rigidni i fleksibilni endoskopi za glavu i vrat.	Skupina 1-Doc. dr. sc. M. Leventić Skupina 2-Doc. dr. sc. B. Jelavić Skupina 3-Dr. T. Sušac
Četvrtak 14. 11. 2019.	8.15 – 9. 45	Predavanje (x2)	P21 - Inspiracijski stridor: diferencijalna dijagnoza, liječenje. Konikotomija, traheotomija. P22 - Zloćudni tumori grkljana i hipofarinksa. Kirurgija tumora grkljana i hipofarinksa.	Doc. dr. sc. M. Leventić
	10.00 – 12.15	Predavanje (x3)	P9 - Nos i paranazalni sinusi: kratko embriologija, anatomija, fiziologija. Deformacije nosne piramide i septuma. Septoplastika, rinoplastika. P10 - Fizikalne pretrage nosa i PNS. Radiološke pretrage nosa i PNS. Tvorbe kože nosa; kirurško liječenje. Tumori nosne šupljine, PNS i nazofarinksa. P11 - Ozljede nosa. Strano tijelo u nosu. Upale kože nosa.	Doc. dr. sc. B. Jelavić

	12.30 – 14.45	Vježbe (x3) Skupine: 1-3	V6 - Anamneza u laringologiji. Indirektna laringoskopija. V11 - Trahealna kanila: vrste, toaleta, postavljanje. Skrb bolesnika s traheostomom.. V3 - Anamneza u rinologiji. Prednja rinoskopija.	Skupina 1-Doc. dr. sc. M. Leventić Skupina 2-Doc. dr. sc. B. Jelavić Skupina 3-Dr. T. Sušac
Petak 15.11. 2019.	8.15 – 9.45	Predavanje (x2)	P12 - Epistaksa. Infekcijski rinitisi. Neinfekcijski rinitisi.. P13 - Akutni rinosinuitisi. Kronični rinosinuitisi. Nosni polipi. Antrohoanalni polip.	Doc. dr. sc. B. Jelavić
	10 – 10.45	Seminar (x1)	S1 - 1. EP3OS-Europske smjernice za liječenje rinosinuitisa u primarnoj praksi (<u>European Position Paper on Rhinosinusitis and Nasal Polyps Group</u> . EPOS Primary Care Guidelines: European Position Paper on the Primary Care Diagnosis and Management of Rhinosinusitis and Nasal Polyps 2007 - a summary). 2. ARIA smjernice (Allergic Rhinitis and its Impact on Asthma (ARIA) guidelines).	Doc. dr. sc. B. Jelavić
	10.45 – 12.15	Predavanje (x2)	P14 - Kratak pregled anatomije ždrijela. Tonzilarni problem. Adenoidne vegetacije. P15 - Adenotomija, tonzilektomija: indikacije i temeljni principi operacije.	Doc. dr. sc. B. Jelavić
	12.30 – 14.45	Vježbe (x3) Skupine: 1-3	V4 - Postrinoskopija. Epistaksa: instrumenti i materijal za prednju i stražnju tamponadu nosa. V5 - Anamneza u orofaringologiji. Orofaringoskopija. Palpacija vrata. V14 - Rad u stacionarnom dijelu Odjela i u ORL previjalištu.	Skupina 1-Doc. dr. sc. M. Leventić Skupina 2-Doc. dr. sc. B. Jelavić Skupina 3-Dr. T. Sušac
Utorak 19. 11. 2019.	8.15 – 9.45	Predavanje (x2)	P16 - Akutne i kronične upale ždrijela. Laringofaringealni refluks. P17 - Dobročudni i zloćudni tumori ždrijela.	Doc. dr. sc. B. Jelavić
	10 – 11.30	Seminar (x2)	S2 - Smjernice ISKRA za grlobolju. S3 - Kirurške regije i podregije vrata (prema <i>Memorial Sloan-Kettering Cancer Center</i>)	Doc. dr. sc. B. Jelavić
	12.30 – 14.45	Vježbe (x3) Skupine: 1-3	V13 - Osobitosti ORL operacijske dvorane. Oprema za mikrolaringoskopiju, rigidnu ezofagoskopiju i traheobronhoskopiju. Rad u operacijskoj dvorani. V14 - Rad u stacionarnom dijelu Odjela i u ORL previjalištu. V12 - UZV, RTG, CT, MR u ORL području. Predstavljanje fizioloških i patoloških snimki.	Skupina 1-Doc. dr. sc. M. Leventić Skupina 2-Doc. dr. sc. B. Jelavić Skupina 3-Dr. T. Sušac
Srijeda 20. 11. 2019.	8.15 – 11.15	Predavanje (x4)	P23 - Govorna rehabilitacija u laringektomiranih. Disekcije vrata. P24 - Čvor na vratu. Ciste vrata. Limfomi glave i vrata. Hemangiomi glave i vrata. Metastatski tumori vrata nepoznate primarne lokalizacije. P25 - Kirurško liječenje štitne žlijezde. Kirurško liječenje doštitne žlijezde. P18 - Bolesti velikih žlijezda slinovnica (sijaloadenitis, sijalolitijaza, neoplazme). Kirurško liječenje.	Doc. dr. sc. B. Krišto

	11.30 – 13.00	Seminar (x2)	S4 - Strano tijelo u jednjaku, grkljanu, dušniku, bronhu. S5 - Estetske operacije u ORL: aurikuloplastika, ritidoplastika, blefaroplastika. . Kirurško liječenje hrkanja.	Doc. dr. sc. B. Krišto
--	---------------	--------------	--	------------------------

Nastavno štivo:

Obvezno:

1. Bumber Ž, Katić V, Nikšić-Ivančić M, Pegan B, Petric V, Šprem N i sur. Otorinolaringologija. Zagreb: Medicinska biblioteka, Naklada Ljevak; 2004.
2. Petric V, Jelavić B. Bolesti sluznica gornjih dišnih puteva. U: Šimić D, urednik. Bolesti sluznica – multidisciplinarni pristup. Zagreb: Medicinska naklada; 2011. str. 23-44.
3. Kalogjera L, Trotić R, Ivkić M. Skripta iz otorinolaringologije za studente stomatologije. Zagreb: Znanje; 2001.

Dopunsko:

1. Tambić-Andrašević A, Baudoin T, Vukelić D, Mimica Matanović S, Bejuk D, Puževski D i sur. Smjernice ISKRA za grlobolju. LiječVjesn 2009; 131:181-91.
2. Thomas M, Yawn BP, Price D, Lund V, Mullol J, Fokkens W; European Position Paper on Rhinosinusitis and Nasal Polyps Group. EPOS Primary Care Guidelines: European Position Paper on the Primary Care Diagnosis and Management of Rhinosinusitis and Nasal Polyps 2007 - a summary. Prim Care Respir J. 2008;17:79-89.
3. Brožek JL, Bousquet J, Agache I, Agarwal A, Bachert C, Bosnic-Anticevich S, i sur. Allergic Rhinitis and its Impact on Asthma (ARIA) guidelines-2016 revision. J Allergy Clin Immunol. 2017;140(4):950-958.
4. Robbins KT, Medina JE, Wolfe GT, Levine PA, Sessions RB, Pruet CW. Standardizing neck dissection terminology: official report of the Academy's Committee for Head and Neck Surgery and Oncology. Arch Otolaryngol Head Neck Surg. 1991; 117(6):601-605.
5. Robbins KT, Clayman G, Levine PA, i sur. Neck dissection classification update: revisions proposed by the American Head and Neck Society and the American Academy of Otolaryngology–Head and Neck Surgery. Arch Otolaryngol Head Neck Surg. 2002;128(7):751-758.
6. Robbins KT, Shaha AR, Medina JE, Califano JA, Wolf GT, Ferlito A, Som PM, Day TA; Committee for Neck Dissection Classification, American Head and Neck Society. Consensus statement on the classification and terminology of neck dissection. Arch Otolaryngol Head Neck Surg. 2008;134:536-8.

Predavanja i seminari održavat će se u Predavaonici SKB Mostar (8. kat).

Vježbe će se izvoditi na stacionarnom Odjelu za ORL SKB Mostar (6 kat), ORL poliklinici (prizemlje) i u operacijskoj ORL dvorani (1. kat).

Provjera znanja iz ORL sastoji se od praktičnog i usmenog dijela ispita.

Praktični kolokvij iz vještina naučenih na vježbama: održat će se nakon odrađenih svih vježbi (utorak, 19. studenog 2019.). Sastoji se od samostalno izvođenje vještina naučenih na vježbama – prisutnost na vježbama i položene vještine uvjet su za izlazak na završni ispit.

Završni ispit iz otorinolaringologije (usmeni): 1. Ispitni rok - utorak, 26. studenoga 2019. Ispitivači: doc. dr. sc. Boris Jelavić, doc. dr. sc. Miro Leventić. Termini: 8.30 h, 9.30 h, 10.30 h, 11.30 h. Mjesto održavanja ispita i raspodjela studenata po terminima bit će objavljeni na mrežnoj stranici fakulteta i na oglasnoj ploči. Ostali redovni ispitni rokovi (2. – 4.) navedeni su u odjeljku D (str. 8).

ORL – Ispitna pitanja, ak. god. 2019. / 2020.

D. OPĆE NAPOMENE O POLAGANJU ISPITA I NAČINU OCJENJIVANJA, SVI ISPITNI ROKOVI

Ishodi učenja se vrijednuju tijekom nastave kontinuiranom provjerom praktičnih vještina usvojenih na vježbama (studenti pregledaju jedni druge, rad na odjelu i poliklinici), raspravama na seminarima, te na završnom ispitu (praktični i usmeni).

Ispitna stanka: od 20. do 26. studenog 2019.

Ispitni rokovi:

1. Redovni rok – 26. studenog 2019.
2. Redovni rok – 13. veljače 2020.
3. Redovni rok – 14. rujna 2020.
4. Redovni rok – 29. rujna 2020.

Prijavljivanje za ispit: prema općim pravilima Medicinskoga fakulteta.

E. NASTAVNICI U PREDMETU OTORINOLARINGOLOGIJA:

1. Doc. dr. sc. Boris Jelavić, dr. med., Medicinski fakultet u Mostaru;
2. Doc. dr. sc. Miro Leventić, dr. med., Medicinski fakultet u Mostar;
3. Doc. dr. sc. Branko Krišto, dr. med. Medicinski fakultet u Mostaru;
4. Tomislav Sušac, dr. med., asistent, Medicinski fakultet u Mostaru.